

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Výchovný ústav, Obořiště 1

262 12 Obořiště 1

Identifikátor školského zařízení: 600 027 970

Termín konání inspekce: 4. – 5., 9. – 13. a 27. květen 2005

Čj:	m3-1051/05-05003
Signatura	kb5zy246

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Organizace pod názvem *Výchovný ústav pro mládež, střední odborné učiliště a odborné učiliště Obořiště* byla zřízena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky dnem 1. června 1993 *Zřizovací listinou* čj. 16.738/93-270 ze dne 13. května 1993. *Dodatkem ke zřizovací listině* čj. 24.402/94-60 ze dne 21. října 1994 byla změněna forma hospodaření na příspěvkovou. *Změnou zřizovací listiny Dodatkem č. 5* čj. 30 172/03-25 ze dne 10. listopadu 2003 a s účinností od 1. července 2004 byl změněn název organizace na *Výchovný ústav, Obořiště I*.

Příspěvková organizace *Výchovný ústav, Obořiště I* je s účinností od 1. července 2004 zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení *Rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* čj. 30 967/03-21 ze dne 1. dubna 2004.

Školské zařízení sdružuje:

1. Odborné učiliště	kapacita: 48 žáků
2. Střední odborné učiliště	kapacita: 48 žáků
3. Učiliště	kapacita: 48 žáků
4. Výchovný ústav	kapacita: 48 lůžek
5. Školní jídelna	kapacita: 80 jídel

Školské zařízení umožňuje dětem získat vzdělání v rozsahu oborů středního vzdělání s výučním listem:

1. Odborné učiliště:
36-67-E/001 (JKOV: 36-44-2/00) – Zednické práce, délka studia 3 roky
2. Střední odborné učiliště:
33-56-H/001 (JKOV: 33-55-2/00) – Truhlář, délka studia 3 roky
36-67-H/001 (JKOV: 36-61-2/00) – Zedník, délka studia 3 roky
3. Učiliště:
36-67-E/503 (JKOV: 36-86-0/00) – Stavební výroba, délka studia 2 roky
41-51-E/501 (JKOV: 45-72-0/00) – Zemědělská výroba, délka studia 2 roky

Školské zařízení zajišťuje zejména vzdělávací, výchovnou a sociální péči dětem se závažnými poruchami chování od patnácti do osmnácti let, respektive do ukončení přípravy na budoucí povolání. Zařízení není koedukované, je určeno pouze chlapcům.

Předmět činnosti je vymezen zřizovací listinou a ustanoveními zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

Ve školním roce 2004/2005 jsou v rámci zařízení realizovány pouze tříleté učební obory 33-56-H/001 Truhlář a 36-67-H/001 Zedník ve středním odborném učilišti (dále jen SOU).

V době inspekce se na budoucí povolání připravovalo v šesti třídách SOU celkem čtyřicet pět žáků, z toho tři docházeli z rodin a nebyli ubytováni v zařízení. Teoretické vyučování i odborný výcvik obou realizovaných učebních oborů probíhaly ve školním traktu zařízení.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v teoretickém vyučování v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, občanská nauka, materiály, technologie a v praktickém vyučování (v předmětu odborný výcvik) oborů středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v teoretickém vyučování v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, občanská nauka, materiály, technologie a v praktickém vyučování (v předmětu odborný výcvik) oborů středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář ve školním roce 2004/2005 ve školním roce 2004/2005
- ❖ dotazníkové šetření dětí – standardizovaný dotazník ČŠI „Jaké to tady je?“

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Teoretickou výuku v hodnocených učebních oborech realizují ve školním roce 2004/2005 čtyři učitelé na plný úvazek (dva humanitní předměty, dva odborné předměty) a dva učitelé na zkrácený úvazek. Z hlediska jejich odborné kvalifikace není situace příznivá. Podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení (škole) splňuje pouze jeden pedagog (ředitel), což se negativně projevilo v části sledovaných vyučovacích hodin zejména v malé variabilitě metod a forem práce, plánování učiva a neefektivní organizaci vyučovacích jednotek.

Nepříznivá situace je také na úseku praktického vyučování. *Odborný výcvik* je zajištěn čtyřmi pedagogy, kteří vyučují skupiny žáků dle své odbornosti, avšak nespĺňují kvalifikační předpoklady v plném rozsahu.

Všichni pedagogičtí pracovníci na úseku školy doložili psychologická vyšetření, která prokazují jejich psychickou způsobilost pro práci v zařízení (škole) pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Kompetence všech pracovníků zařízení (školy) byly písemně vymezeny, organizační uspořádání je v reálné podobě funkční. Statutárním orgánem zařízení je ředitel, který jmenoval zástupcem statutárního orgánu vedoucího vychovatele a pro teoretickou výuku vedoucího učitele (SOU, OU a U). Práva a povinnosti vedoucích i ostatních pracovníků zařízení jsou deklarovány ve Vnitřní směrnici č. 9 *Školní řád* (příloha *Vnitřního řádu*).

Učitelé mají přístup ke všem potřebným informacím. Vnitřní informační systém vzhledem k malému počtu učitelů je realizován prostřednictvím vedoucího učitele, osobním kontaktem a formou porad a nástěnných tabulí. Umožňuje plynulý a včasný přenos pokynů a sdělení.

Poradními orgány ředitele na úseku školy jsou pouze pedagogická rada, porady vedení a porady učitelů. Metodické orgány ani předmětové komise nemá zařízení (škola) ve školním roce 2004/2005 zřízeny, čímž nebyla zajištěna kontinuita plánování, kontrola plnění obsahu učiva, vzájemné předávání a výměna zkušeností a sledování výsledků vzdělávání. Pouze vedoucí pracovníci (ředitel školy a vedoucí učitel) prokázali v průběhu inspekce značný pedagogický um a zúročili své pedagogické zkušenosti s využitím činnostního učení. V aktuálním školním roce nepracoval v zařízení na úseku školy žádný začínající učitel.

Termíny jednání pedagogické rady byly pevně stanoveny, porady vedení (ředitel, vedoucí učitel, vedoucí vychovatel, psychologka, vedoucí hospodářského úseku) probíhaly v kontrolovaném období každý týden.

Ředitel zařízení cíleně podporoval další vzdělávání pedagogů, prioritou byly oblasti etopedické problematiky a prevence sociálně patologických jevů, zejména šikany, a doplnění kvalifikačních předpokladů. Z předložené dokumentace však nelze prokazatelným způsobem doložit, zda získané poznatky byly přenášeny na ostatní pedagogy.

Vnitřní kontrolu a hospitační činnost realizovali ředitel zařízení a vedoucí učitel, výsledky byly s pedagogy prokazatelně projednávány. I když byla frekvence kontrol dostatečná, vzhledem ke zjištěným nedostatkům byla v kontrolovaném období školního roku účinnost kontrolních mechanismů málo účinná. Systém pravidelného hodnocení pedagogických pracovníků je zaveden a v praxi je prokazatelně praktikován. Pro hodnocení pedagogických pracovníků má ředitel zařízení stanovena kritéria, dle kterých pedagogy diferencovaně odměňoval.

Personální podmínky vzdělávání byly ve sledovaných předmětech hodnocených učebních oborů dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání se vztahuje k hodnoceným oborům středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář.

Školské zařízení je situováno v rozsáhlém areálu, ve kterém byly zřízeny trakty pro teoretické i praktické vyučování. Prostorové podmínky v teoretickém i praktickém vyučování odpovídají počtu tříd, učebních skupin i žáků.

Teoretická výuka všeobecně vzdělávacích předmětů probíhala v prostorných učebnách v centrální budově zařízení. Třídy byly vybaveny účelným školním nábytkem, který vyráběli sami žáci v rámci odborného výcviku. Výzdoba učeben byla vzhledem k vyučovaným oborům aktuální, třídy působily velmi vřele a útulně (práce žáků, portréty spisovatelů, odborná knihovnička se slovníky). Motivujícím prvkem pro žáky bylo zřízení relaxačního sedacího koutku, který slouží ke čtení umělecké literatury, popřípadě k tvůrčí literární činnosti. Učitelé disponovali dostatečným množstvím učebních pomůcek, literatury (odborné, encyklopedické, beletrie – cca 6 000 titulů) a přenosné audiotechniky.

Vedení zařízení má zájem na zlepšování materiálně-technických podmínek a ve spolupráci se zřizovatelem je postupně řeší. Všechny čtyři kmenové učebny svým vybavením zajišťovaly kvalitní materiální podporu vyučování. Odborná učebna *výpočetní techniky* umožňuje plnit obsah učebních osnov. Výuka předmětů *materiály a technologie* probíhala ve dvou podnětně upravených odborných učebnách se zaměřením na vyučované obory. Odborné dílny sledovaných učebních oborů byly vzhledem k průběžné údržbě ve velmi dobrém provozním stavu, tři truhlářské dílny kvalitně technicky vybaveny. Všichni žáci měli k dispozici aktuální učebnice, kopírované učební materiály, obrazy a celou škálu názorných pomůcek včetně nezbytného množství surovin. Ochranné pracovní pomůcky pro potřeby odborného výcviku měla organizace k dispozici.

Materiálně-technické podmínky pro výuku umožňovaly plnit učební plány i učební osnovy kontrolovaných oborů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání pro výuku sledovaných předmětů byly velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

V zařízení (škole) jsou vyučovány obory 33-56-H/002 Truhlář a 36-67-H/001 Zedník v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě. Vzdělávání se řídí platnými učebními dokumenty (obor 33-56-H/002 Truhlář je vyučován dle schválených dokumentů MŠMT ČR ze dne 28. června 2004 pod čj. 21 354/2004-23 s účinností od 1. září 2004 a obor 36-67-H/001 Zedník dle schválených učebních dokumentů MŠMT ČR ze dne 11. srpna 1997 pod čj. 27 633/97-72 s účinností od 1. září 1997).

Úpravy učebních plánů a učebních osnov byly realizovány v rozsahu povolených tolerancí. Učební osnovy rozpracovali učitelé do tematických plánů, které schválil na počátku školního roku ředitel. V dodržování osnov nebyly zjištěny nedostatky. Jejich plnění průběžně kontrolovali vedoucí učitel i ředitel zařízení v rámci hospitační činnosti. Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních osnov byla účinná. Povinná dokumentace je vedena, průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Rozvrh hodin teoretického vyučování i odborného výcviku platný ve školním roce 2004/2005 byl zpracován v souladu s vyhláškou o středních školách. Respektuje didaktické, psychosomatické i psychohygienické zásady (maximální počet vyučovacích hodin teoretického a praktického vyučování během dne, délka přestávek včetně hlavní přestávky). Školní řád (Vnitřní směrnice č. 9 - příloha *Vnitřního řádu*) platný k datu inspekce obsahuje práva a povinnosti žáků ve vyrovnaném poměru včetně ustanovení vztahujících se k prevenci sociálně patologických jevů. Jeho součástí je klasifikační řád školy.

Informační systém směrem k žákům, osobám odpovědných za výchovu i veřejnosti byl vytvořen, zařízení průkazně využívalo všech informačních zdrojů. Spolupráce s rodiči žáků se neustále zintenzivňuje.

Funkci výchovného poradce a školního metodika prevence sociálně patologických jevů vykonává psycholožka zařízení. Účinnost výchovného poradenství je zajištěna a účelově provázána s činností sociální pracovnice. Obsah minimálního preventivního programu vychází z analýzy předchozího stavu a stanovuje konkrétní úkoly v rámci výuky i mimoškolních aktivit. Je zaměřen jak na pasivní prevenci (přednášky, besedy, videoprodukce), tak prevenci aktivní (zájmové aktivity, spektrum kulturních akcí a sportovních soutěží).

Zařízení prostřednictvím psycholožky průkazným způsobem průběžně spolupracuje s organizacemi a institucemi participujícími na vzdělávání a výchově dětí (sociální kurátoři, Policie ČR, diagnostický ústav).

Výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty vyučovaných oborů, organizace vzdělávacího procesu (směrem k žákům) byla v kontrolovaném období funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, občanská nauka) a v odborných předmětech (materiály, technologie)

Plánování výuky všech sledovaných vyučovacích jednotek probíhalo v souladu s obecnými zásadami vzdělávání a respektovalo vzdělávací cíle předmětů. Rozpracování obsahu učiva do ročníků realizovali učitelé formou tzv. tematických časových plánů, které svým přehledným zpracováním plní svoji funkci. Zápisy v třídních knihách dokládají, že učební osnovy byly v kontrolovaném období školního roku 2004/2005 plněny. Cíle výuky byly v navštívených hodinách stanoveny přiměřeně v návaznosti na předchozí učivo a aktuální dispozice žáků.

Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů nejsou příznivé. Dva ze tří vyučujících nesplňují odbornou kvalifikaci. Tato skutečnost částečně negativně ovlivnila vhodnost aplikovaných forem a metod práce.

Materiální podpora výuky byla zajištěna, odborná a kmenové učebny umožňovaly realizaci stanovených vzdělávacích cílů. Žáci měli k dispozici vhodné učebnice, avšak další dostupné pomůcky (odborná literatura, názorný obrazový materiál) využili učitelé jen v několika hodinách, audiovizuální techniku sloužící k vyšší názornosti používal pouze jeden vyučující. Práce s učebnicí byla zastoupena především v jazykových hodinách, v literárních bylo využíváno zejména fotokopii textů.

Účelově připravenou a cílenou motivaci uplatňovali vyučující minimálně. Primárně využívali mezipředmětové vztahy a emotivní stránku žáků. Vhodné motivační prvky (aktualizace, uvádění příkladů z každodenního života, emotivní text ukázek) zařadili učitelé do vyučování pouze v malé míře. Efektivitu výuky také částečně snižovala jednotvárnost následných činností žáků. Vhodnou motivaci aplikoval formou modelových situací (žáci se dostávali do různých sociálních rolí) učitel v hodinách angličtiny a především občanské nauky. Celkově ve většině sledovaných vyučovacích hodinách dominoval tradiční styl výuky (předávání hotových informací formou věcně správného výkladu kombinovaného s frontálně kladenými otázkami). Jednotvárnost takové organizace výuky se projevila únavou žáků a postupnou ztrátou pozornosti. Zvolenou formou a metodami výuky v českém jazyce a literatuře a jedné hodině občanské nauky se vyučující nepodařilo aktivizovat všechny žáky. Negativem těchto hodin bylo, že se v žádné z nich neobjevila činnostní výuka z pozice učitele-organizátora. Žáci nedostali příležitost vyhledávat a třídit informace, ty se k nim dostávaly již zpracované prostřednictvím vyučujících. Frontální práce byla nadřazena skupinové či individuální. Nejčastěji zastoupenou myšlenkovou operací byla dedukce. V literárních hodinách byli žáci vedeni k aktivní účasti na vlastní prezentaci umělecké literatury formou zpracovaných referátů, kde motivační apel byl důležitým činitelem pro získání zájmu dalších čtenářů. Ve všech sledovaných hodinách bylo tempo výuky přiměřené, vyučující kontrolovali zadanou práci žáků.

V převážné většině sledovaných vyučovacích hodin vládla klidná pracovní atmosféra, žáci se snažili dodržovat stanovená pravidla komunikace s vyučujícími i mezi sebou, pouze ojediněle výuku narušovalo jejich nevhodné chování. Prostor pro vyjadřování vlastního názoru a diskuzi byl vyučujícími vytvářen jen výjimečně, na rozvoj komunikativních dovedností byl během výuky kladen malý důraz, jelikož organizace většiny navštívených hodin nevytvořila potřebný prostor pro praktický nácvik jazykových dovedností žáků.

Výrazné průběžné i závěrečné hodnocení výkonu žáků nebylo ve většině vyučovacích hodin ze strany učitelů realizováno. Pouze ve dvou ze šestnácti sledovaných hodin proběhlo shrnutí probraného učiva, závěry však postrádaly shrnující a hodnotící část. Sledovaná klasifikace byla přiměřeně náročná, avšak chybělo provedení slovního zhodnocení obsahu a formy projevu. Písemné práce byly řádně klasifikovány na základě většinou předem známého bodování jednotlivých úkolů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, občanská nauka) byly celkově hodnoceny jako dobré.

Výuku sledovaných odborných předmětů (materiály, technologie) zajišťovali dva učitelé bez odborné kvalifikace, což se projevilo v některých fázích výuky dílčími metodickými nedostatky. Bezprostřední příprava pedagogů na jednotlivé vyučovací hodiny byla zodpovědná, zaměřená zejména na odbornou a obsahovou část, ve dvou vyučovacích hodinách však méně na stránku metodickou.

Vstupní i průběžná motivace žáků byla uplatněna, probírané učivo plynule navazovalo na předchozí témata, jeho obsah i rozsah byly přiměřené věku i mentálním možностям žáků. Použité vyučovací metody byly adekvátní vytčeným cílům. Oba učitelé využívali mezipředmětové vazby a uváděli příklady z praxe. Aktualizací výuky a využitím osobních zkušeností žáků udržovali jejich zájem v průběhu vyučovacích hodin. Prvky skupinové ani individuální práce nebyly v průběhu inspekce zaznamenány. Psychohygienu výuky byla dodržena. Závěrečné shrnutí a utřídění získaných poznatků bylo realizováno pouze vyučujícími bez aktivní účasti žáků, v některých hodinách zcela chybělo.

Účelné materiální zajištění výuky poskytovalo žákům dostatečnou názornost ve všech sledovaných hodinách. Vyučující v souladu s cíli výuky účelně využívali dostupné pomůcky (zpětný projektor, video, učebnice a odbornou literaturu).

Vzájemná spolupráce učitelů a žáků vycházela z partnerského vztahu. Pozitivní klima výuky podporovali vyučující svým klidným vystupováním a prostorem k vyjádření vlastního názoru žáků. V menší míře byl zastoupen nácvik a rozvoj komunikativních dovedností, což se odrazilo ve stylistické neobratnosti žáků při formulování jejich myšlenek a odpovědí.

Výrazným pozitivem sledované výuky byla snaha vyučujících ocenit práci žáků, což bylo prováděno zejména v závěru hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech materiály a technologie byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku

Odborný výcvik v obou sledovaných oborech zajišťovali čtyři pedagogičtí pracovníci, kteří nespĺňují kvalifikační předpoklady v plném rozsahu. Absence požadované odborné kvalifikace se ve výuce projevila u jednoho učitele odborného výcviku zejména v organizaci výuky. Dlouholeté zkušenosti a velmi zodpovědná příprava ostatních vyučujících pozitivně ovlivnily průběh hodnocených učebních dnů. Výuka byla vedena odborně a věcně správně, vyučující respektovali individuální schopnosti žáků.

Stanovená témata a zaměření výuky odpovídaly profilu absolventa i daným učebním osnovám. Obsah učiva rozpracovali učitelé do tematických plánů jednotlivých ročníků. Schválené rozvržení učiva bylo průběžně realizováno v návaznosti na předcházející témata.

Odborné dílny svým vybavením pokrývají potřeby odborného výcviku sledovaných učebních oborů. Žáci při zpracovávání zadaných úkolů využívali ruční nářadí, elektrické nářadí a obráběcí stroje. Materiál k daným činnostem byl ze strany organizace zajištěn.

Organizace učebního dne byla promyšlená, v úvodní instruktáži byli žáci seznámeni s cílem učebního dne, bezpečností práce i vlastními pracovními postupy. Během dne vyučující prováděli průběžnou kontrolu, upozorňovali žáky na chyby a vedli je k osvojování a prohlubování potřebných dovedností. Pracovní tempo bylo přiměřené s ohledem na konkrétní dispozice žáků. Psychohygienu výuky a vyučovací čas byly dodrženy.

Ve sledovaných hodinách nechyběla vstupní i průběžná motivace žáků, která byla udržována zavedenou autoritou a profesionalitou většiny vyučujících. Realizace konkrétních výrobků a stavebních činností motivovaly žáky k nácviku praktických dovedností.

Učitelé odborného výcviku respektovali osobnost a sociální rozvoj žáků, připouštěli různost názorů. Pravidla vzájemné komunikace mezi učiteli a žáky byla akceptována. Nežádoucí projevy byly zaznamenány pouze u jedné skupiny žáků, kde pro efektivní diskuzi nebyly vytvořeny potřebné podmínky.

Pozitivem sledované výuky byla snaha vyučujících ocenit práci žáků. Využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků však nebylo v průběhu inspekce zaznamenáno.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku byly dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém pravidelného sebehodnocení zařízení (školy) nebyl ke dni inspekce zaveden. Ve sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech zařízení (škola) vyhodnocování výsledků vzdělávání (nad rámec běžné kvalifikace) prostřednictvím vlastních nebo externích evaluačních nástrojů v kontrolovaném období neprovádělo. Znalosti a dovednosti získané v odborném výcviku si zařízení (škola) průběžně ověřovalo v soutěžích odborných dovedností. Kvalitním měřítkem práce žáků oboru 33-56-H/001 Truhlář byla zakázková výroba nábytku či výroba nábytku pro kmenové školské zařízení. Nejúspěšnější žáci byli odměňováni drobnými věcnými dary.

V mezích možností byla v případech negativních zjištění přijímána opatření ke zlepšení stavu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných předmětech teoretického i praktického vyučování hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekční činnosti bylo realizováno dotazníkové šetření dětí. Standardizovaný dotazník České školní inspekce „Jaké to tady je?“ byl zadán 26 aktuálně přítomným chlapcům. Z vyhodnocených anonymních odpovědí vyplynulo (69 % respondentů), že děti nemají v zařízení soukromí. V rámci *organizace dne* (s výjimkou kategorií „*Střecha, Domeček*“) jim nebyl po celou dobu pobytu v zařízení dáván prostor pro osobní volno a možnost se s kamarády a spolužáky nerušeně bavit. V návaznosti na toto zjištění se téměř ve 100 % odpovědí respondenti shodli na tom, že dospělí nerespektují základní pravidla společenského chování a vstupují do ložnic dětí bez zaklepání nebo upozornění. Varující skutečností je fakt, že 80 % dotázaných připouští, že bylo v ústavu šikanováno, popřípadě, že se sami o šikanu pokusili. Na otázku, zda respondent ví, u koho hledat pomoc v případě šikany, odpovědělo NE 30 % dotázaných a 35 % odpovědí znělo NEVÍM. Celkem 57 % chlapců uvedlo, že pedagogům (zejména vychovatelům) působí radost, když *někoho nachytají* a mohou ho potrestat. Stojí za pozornost, že ani jedna odpověď nevyzněla pozitivně. Na otázku, zda *si vychovatelé udělají čas, když chlapci potřebují, aby jim naslouchali*, odpověděla záporně celá polovina dětí (50 %). Na dotaz, zda *jsou dospělí v zařízení k dětem spravedliví*, odpovědělo NE 85 % chlapců. Celkově 66 % respondentů je přesvědčeno, že v zařízení jsou stanovena a používána pravidla, na jejichž tvorbě se nemohou spolupodílet nejen individuálně (jednotlivci z řad dětí), ale ani prostřednictvím spolusprávy. Jednoznačně (88 %) se chlapci shodli v záporném hodnocení čistoty v prostorách zařízení. S nepříznivým výsledkem byla ze strany dětí hodnocena oblast *drog a závislostí*, 76 % dotázaných uvedlo, že někteří chlapci drogy pravidelně užívají. Na tuto otázku navazoval dotaz o možnosti *předávání drog* v zařízení. Respondenti odpověděli bipolárně shodně – 35 % ANO, 35 % NE, (30 % tedy neví). Pozitivně vyzněly odpovědi na dotaz, *zda znají alespoň jednoho dospělého, který si myslí, že mohou v životě něco dokázat*. Kladně chlapci odpověděli v 65 %. Srovnatelně dopadla otázka, *jestli znají v zařízení někoho, kdo je rád vidí* (53 % kladných odpovědí). Převážně pozitivně vyšly odpovědi směřované k prevenci závislostí a užívání návykových látek, 51 % dotázaných

si myslí, že informovanost a osvěta jsou na dobré úrovni.

V závěru šetření měli chlapci možnost vyjádřit svůj názor v podobě volného námětu, *co by podnikli (změnili), kdyby byli řediteli zařízení*. Převážná shoda nastala v problematice dodržování základních pravidel společenského chování (klepání na dveře při vstupu do ložnic) a změny v respektování soukromí. S tím souvisely požadavky na zlepšení čistoty a estetiky prostředí, materiálního vybavení pokojů, samostatné vchody do jednotlivých pokojů (ložnic) a samostatné sociální zázemí pro každou výchovnou skupinu. Další náměty obsahovaly zrušení systému hodnocení *SOZDAW*, dělení dětí do *kategorií K, 0, 1, 2, 3, Domeček, Střecha* napříč všemi výchovnými skupinami a zmírnění nároků zejména na vánoční úklid společných prostor zařízení spojený s podmiňováním odjezdů na dovolenky (vánoční prázdniny). Navazoval požadavek na instalaci dveří (ke dni inspekce neexistujících) na společných toaletách. Několik podnětů souviselo s přáním chovu malých domácích zvířat. V oblasti vzdělávání si chlapci přejí zavedení výuky německého jazyka, protože při příchodu do zařízení nemají možnost volby a dělá jim problém přejít na výuku anglického jazyka, který se v minulosti na jiných školách neučili.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* čj. 16.738/93-270 ze dne 13. května 1993
2. *Dodatek ke zřizovací listině* čj. 24.402/94-60 ze dne 21. října 1994
3. *Změna zřizovací listiny Dodatek č. 5* čj. 30 172/03-25 ze dne 10. listopadu 2003 a s účinností od 1. července 2004
4. *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 15 987/04-21 ze dne 1. dubna 2004 a účinností od 1. dubna 2004
5. *Standardizovaný dotazník ČŠI „Jaké to tady je?“* (26 respondentů)
6. *Vnitřní řád* čj. 1081/2004, bez data vydání, schválen DÚM Praha 2, Lublaňská 33 dne 15. prosince 2004
7. *Vnitřní směrnice* (k vnitřnímu řádu) č. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 vedené pod čj. (v pořadí podle číselné řady) 1082/2004, 1083/2004, 1084/2004, 376/2005, 1086/2004, 1087/2004, 1088/2004, 375/2005, 1090/2004, 1091/2004, 1092/2004, 1093/2004, 1094/2004, 1523/2004, 1096/2004, 1097/2004, 1098/2004, 1099/2004, 1100/2004, 1101/2004, 1102/2004
8. *Plán práce 2004-2005*, bez čj.
9. *Časová organizace dne* (vnitřní směrnice č. 6 čj. 1886/2004) – platnost pro školní rok 2004/2005 ke dni kontroly
10. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2003 – 2004*, bez čj.
11. *Seznam dětí a jejich rozdělení do výchovných skupin* (včetně evidenčních čísel) k 9. květnu 2005, bez čj.
12. *Knihy denního hlášení, úředních a ostatních návštěv* 1., 2., 3., 4., 5., 6. výchovné skupiny za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly
13. *Hlášení hlavní služby* za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly
14. *Denník 6. výchovné skupiny* za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly

15. *Evidenze kapesného dětí 1., 2., 3., 4., 5., 6. výchovné skupiny za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly*
16. *Týdenní plán činnosti (týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti) 1., 2., 3., 4., 5. výchovné skupiny za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly*
17. *Knihy Výchovné záznamy dětí 1., 2., 3., 4., 5., 6. výchovné skupiny vedené ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
18. *Plán hlavních akcí zájmové činnosti VÚ Obořiště na školní rok 2004 – 2005*
19. *Knihy úředních návštěv*
20. *Knihy ostatních návštěv, včetně evidence osob odpovědných za výchovu*
21. *Organizační schéma řízení – platnost ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
22. *Schéma vnitřních prostorových podmínek pro ubytování dětí 1., 2., 3., 4., 5., 6. výchovné skupiny v době kontroly*
23. *Osobní dokumentace dětí 1., 2., 3., 4., 5., 6. výchovné skupiny umístěných v zařízení ke dni kontroly*
24. *Personální dokumentace pracovníků – kopie dokladů o psychické způsobilosti a občanské bezúhonnosti a kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání (učitelé sledovaných předmětů)*
25. *Seznam zaměstnanců v roce 2004 (včetně osobních čísel) – platnost ke dni kontroly*
26. *Základní oblasti práce psychologa – dokument*
27. *Výkazy přímé pedagogické činnosti pracovnice s osobním číslem 8469 za měsíce březen, duben 2005*
28. *Rozdělovník služeb (vychovatelé) – aktualizace k 9. květnu 2005*
29. *Přehled používaných razítek zařízení*
30. *Denní úvazky učitelů a učitelů odborného výcviku – platnost od 1. září 2004 ke dni kontroly*
31. *Školní rozvrh hodin – školní rok 2004/2005 platný ke dni kontroly*
32. *Tematické plány učiva sledovaných předmětů zpracované pro obory středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář dle platných učebních osnov v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, občanská nauka, materiály, technologie*
33. *Třídní knihy tříd T1, T2, T3, Z1, Z2, Z3 ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
34. *Třídní výkazy tříd T1, T2, T3, Z1, Z2, Z3 ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
35. *Katalogové listy a katalog na třídu – tříd T1, T2, T3, Z1, Z2, Z3 ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
36. *Školní řád (vnitřní směrnice č. 9 čj. 375/2005) – platnost pro školní rok 2004/2005 ke dni kontroly*
37. *Zápisy z jednání pedagogické rady – školní rok 2004/2005 ke dni kontroly*
38. *Učební plány učiva pro sledované obory středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář zpracované ředitelem školy dle platných schválených učebních plánů platné ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
39. *Rozvržení učiva odborného výcviku sledovaných oborů středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
40. *Protokoly o závěrečných zkouškách školního roku 2003/2004*
41. *Pedagogicko-organizační zabezpečení závěrečných zkoušek – školní rok 2003/2004*
42. *Rozhodnutí o přijetí ke studiu vydaná ředitelem školy pro žáky ve školním roce 2004/2005*
43. *Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005 bez čj.*

44. *Hodnocení Minimálního preventivního programu školního roku 2003/2004 ze dne 3. září 2003*
45. *Program „Život bez drog“*
46. *Hospitační záznamy – ředitel školy, vedoucí učitel – školní rok 2004/2005 ke dni kontroly*
47. *Deníky evidence odborného výcviku skupin žáků T1, T2, T3, Z1, Z2, Z3 ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*

ZÁVĚR

Zařízení (škola) vyučuje obory středního vzdělání s výučním listem 36-67-H/001 Zedník a 33-56-H/001 Truhlář v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol. Výuka v obou oborech probíhá podle platných učebních dokumentů. Učební plány a učební osnovy hodnocených předmětů byly k datu inspekce dodržovány. Pedagogická dokumentace byla průběžně vedena a průkazně zachycovala průběh vzdělávání.

Personální podmínky jsou z hlediska stanovené odborné kvalifikace učitelů nepříznivé. Z devíti učitelů (pět teoretické vyučování, čtyři odborný výcvik) splňuje odbornou kvalifikaci pouze ředitel. Absence odborné kvalifikace učitelů se zčásti negativně projevila zejména v teoretickém vyučování malou variabilitou metod a forem práce, v plánování učiva a správné organizaci vyučovací jednotky. V tomto směru citelně chybí metodické orgány, které v kontrolovaném období nebyly zřízeny. Činnost školy je v rámci zařízení účelně organizačně zajištěna, organizační struktura je funkční. Kontrolní systém byl vytvořen, avšak postrádá komplexní záběr s důslednou analýzou získaných informací, včetně následné kontroly přijatých opatření. Vnitřní i vnější informační systémy vůči dětem (žákům) a učitelům i osobám odpovědným za výchovu a veřejnosti jsou funkční. Vedení zařízení vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání pedagogů.

Materiálně-technické podmínky pro teoretické vyučování sledovaných předmětů kontrolovaných oborů umožňují plnění učebních dokumentů i jejich deklarovaných vzdělávacích cílů. Prostředí školního traktu zařízení bylo účelně, esteticky a motivačně upravené. Odborná učebna výpočetní techniky svým vybavením napomáhala k velmi dobré úrovni materiální podpory vyučování. Pro výuku odborného výcviku obou kontrolovaných oborů má zařízení kvalitně vybavené odborné dílny, které jsou situované v samostatných budovách v areálu zařízení.

Úroveň výuky sledovaných předmětů obou kontrolovaných oborů byla průměrná. V části hodin převažovala dominantní práce učitelů nad aktivním učením dětí (žáků). Učitelé upřednostňovali frontální metody práce s různým stupněm zapojení dětí (žáků). Zejména v praktickém vyučování byly motivační prvky podpořeny využitím názorných pomůcek, aplikováním mezipředmětových vztahů a návazností na teoretické vyučování. Učitelé však málo dbali na závěrečné shrnutí učiva a utřídění získaných poznatků, nezískávali tedy dostatečnou zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky.

Zařízení (škola) postupně vytváří autoevaluační systém v teoretickém i praktickém vyučování.

Vyhodnocené odpovědi dotazníkového šetření dětí („Jaké to tady je?“) vyzněly pro zařízení nepříznivě.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Antonín Grulich	Antonín Grulich v. r.
Člen týmu	Ing. Dana Drlíková	Dana Drlíková v. r.
Člen týmu	Ing. Václav Groušl	Václav Groušl v. r.
Člen týmu	Mgr. Luboš Hudec	Luboš Hudec v. r.
Člen týmu	Jana Jungerová	Jana Jungerová v. r.
Člen týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	Iva Kadeřábková v. r.
Člen týmu	Mgr. Ludmila Konopková	Ludmila Konopková v. r.
Člen týmu	Petr Masopust	Petr Masopust v. r.
Člen týmu	Iva Nestávalová	Iva Nestávalová v. r.

V Prostějově dne 6. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Západní 72, Box 19, 796 04 Prostějov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 7. července 2005

Razítko

Ředitel školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vladislav Pleticha	Mgr. Vladislav Pleticha v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	2005-09-02	m3-1094/05-05003

Připomínky ředitele školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.